

Posudek konzultanta na rigorózní práci Mgr. Dany Kučerové
na téma
„Zahlázení odsouzení“

Posuzovaná rigorózní práce se zabývá problematikou, která je v české trestněprávní literatuře dlouhodobě opomíjena, ač její význam z hlediska ochrany společnosti před kriminalitou a z hlediska resocializace odsouzených je nesporný. Ucelenějším zpracování zahlázení odsouzení je pouze Repíkova práce vydaná před téměř třiceti lety, jiné práce se věnují zahlázení odsouzení jen okrajově nebo řeší jen některé dílčí otázky. Se zřetelem k nedostatečné propracovanosti některých aspektů zahlázení odsouzení a s ohledem na změny právní úpravy, ke kterým v této oblasti došlo, považuji zvolené téma rigorózní práce za velmi aktuální.

Autorka zkoumá tuto problematiku na ploše 121 stran. Výklad je rozvržen do osmi kapitol, doplněných seznamem použité literatury a přílohami. Jednotlivé kapitoly jsou ještě vnitřně podrobně členěny, což zvyšuje přehlednost textu a usnadňuje orientaci v práci.

Práce se opírá o promyšlenou systematiku. Nejprve se zabývá pojmovým vymezením institutu zahlázení odsouzení a pojetím bezúhonnosti v českém právním řádu. Na tuto úvodní charakteristiku navazuje pojednání o historii zahlázení odsouzení v českém právu, které zahrnuje vývoj tohoto institutu od jeho prvopočátků v trestním zákoně z roku 1852 až po nový trestní zákoník z roku 2009. Těžiště práce je v rozboru jednotlivých forem zahlázení odsouzení (milost udělená prezidentem republiky, zahlázení výrokem soudu, zahlázení ze zákona) doplněných pojednáním o právní úpravě Rejstříku trestů (postupujícím od historického vývoje Rejstříku trestů až po praktické otázky zpracování trestních listů a distribuce opisů a výpisů z Rejstříku trestů) a v podrobném popisu postupu soudu při rozhodování o zahlázení odsouzení. Samostatnou kapitolu autorka věnuje zvláštnostem zahlázení odsouzení u mladistvých, v jejímž rámci provádí i srovnání úpravy podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže s úpravou předchozí a s úpravou zahlázení odsouzení u dospělých pachatelů. Předmětem autorčina zkoumání jsou též soudní rehabilitace uskutečněné zvláštními zákony. Rozbor problematiky zahlázení odsouzení autorka uzavírá přehledem vybraných zahraničních právních úprav a jejich porovnáním s úpravou českou. V závěrečné kapitole jsou poté shrnuty hlavní myšlenky celé práce a formulovány návrhy de lege ferenda.

Po metodologické stránce práce vychází ze studia odborné literatury, judikatury, aktuálních statistických dat a internetových zdrojů. Autorka v ní využila rovněž svých praktických zkušeností z působení v pozici justiční čekatelky okresního soudu.

Práce má po obsahové stránce velmi dobrou úroveň. Je třeba ocenit, že se autorka neomezuje jen na teoretické zkoumání institutu zahlazení odsouzení, ale zabývá se i konkrétními praktickými otázkami spojenými s jeho aplikací.

Rozbor teoretických otázek svědčí o tom, že se autorka do patřičné hloubky s problematikou zahlazení odsouzení seznámila a že je schopna získané poznatky samostatně, tvůrčím způsobem zpracovat. Její hodnotící stanoviska jsou náležitě odůvodněná a vesměs s nimi souhlasím (viz zejména hodnocení vývoje zahlazení odsouzení na str. 24 an., stanovisko autorky k výběru odsouzení zahlazovaných výrokem soudu na str. 46 an. nebo alternativně formulované návrhy de lege ferenda na str. 118 an.).

Za velmi zajímavý považuji i výklad o praktickém postupu soudu při rozhodování o zahlazení odsouzení, v němž autorka upozorňuje na některé nejasnosti, resp. možnosti nejednotného postupu, které současná právní úprava vyvolává.

Práce má velmi dobrou úroveň i po stránce stylistické. Dobře se čte, vyjadřování autorky je přesné a vyznačuje se náležitým odborným stylem.

Hodnocení proto uzavírám konstatováním, že práce jednoznačně splňuje požadavky kladené na práce rigorózní a tvoří způsobilý předmět pro obhajobu.

Při obhajobě by autorka mohla uvést, kterou z navrhovaných variant ke zdokonalení právní úpravy zahlazení odsouzení považuje za nejvhodnější a proč.

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 20. 1. 2010